

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СТРОИТЕЛСТВО "ПЕНЬО ПЕНЕВ" - ГР.СИЛИСТРА

7500 Силистра, бул. "Македония" 140, тел. 824-005; 824-009; E-mail: info-1900508@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:.....

Директор: Марияна Биволарова

ПРАВИЛНИК

ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА
ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

гр. Силистра, учебна 2023 / 2024 година

РАЗДЕЛ I

ОБЛАСТ И РЕД ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПРАВИЛНИКА:

Чл. 1. /1/. Настоящият правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд се издава в изпълнение на чл. 19, ал.2, т.18 от Наредба на МОН за статута и професионалното развитие на учителите, директорът и другите педагогически специалисти, във връзка с необходимостта от осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

/2/. По смисъла в термина "безопасни условия на възпитание, обучение и труд" се включват и хигиенните условия и противопожарната охрана.

Чл. 2. Правилникът определя основните изисквания, които трябва да се осигурят и спазват при провеждане на възпитанието, обучението и трудовата дейност, за да се предотвратят евентуални трудови злополуки, заболявания на учениците в процеса на обучението, при извънучилищни дейности и други.

Чл. 3. Правилникът е задължителен за всички участници в образователно- възпитателния процес и трудовата дейност и урежда техните права, задължения и отговорности по осигуряване, контролиране и изпълнение на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

Чл. 4. Освен този правилник трябва да се спазват и установените в Република България единни, отраслови и ведомствени правила, норми и изисквания за безопасни условия на работа, съответстващи на дейността.

Чл. 5. Правилникът се утвърждава от директора на училището. Актуализира се при разкриване на нови работни места, кабинети, при изменение на правилата, нормативите и изискванията.

Чл.6. Забранява се изпълнението на заповеди, нареждания и други, противоречащи на този правилник.

Чл. 7. За работните места на лицата с трудови договори, местата за обучение и трудова дейност на учениците, машините и съоръженията, кабинетите, лабораториите и работилниците да се изготвят и поставят на видно място инструкции за безопасна работа.

Чл. 8. На работните и учебни места, където съществуват опасности, които не могат да бъдат отстранени чрез технически средства за колективна защита или други методи, да се поставят знаци и сигнали съгласно Наредба No 4 за Знаците и сигналите за безопасност на труда и противопожарна охрана.

Чл. 9. До работа не се допускат работници и служители, които:

- Не са преминали предварителен медицински преглед;
- Не са сключили трудов договор;
- Не са инструктирани и запознати с условията и изискванията за безопасна работа;
- Са употребили преди или употребяват алкохол през работно време.

Чл.10. Регистрирането и отчитането на трудовите злополуки да се извършва съгласно Наредба за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки.

РАЗДЕЛ II

ПРАВА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ДЛЪЖНОСТНИ ЛИЦА И УЧАЩИ СЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ И СПАЗВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД:

Чл. 11 .Задължения, отговорности и права на директора на училището.

1. Отговаря за цялостното изпълнение на изискванията за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд, създава условия за опазване живота, предпазване от рискове и укрепване здравето на учениците.

2. В зависимост от спецификата на работните места, възможните опасности и резултатите от оценката на риска и след консултации с представителите на синдикалните организации, с представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от Кодекса на труда, групата по условия на труд и службата по трудова медицина определя необходимите лични предпазни средства независимо от това, дали рисковете, личните предпазни средства и дейностите са посочени, или не в приложения № 1, 2 и 3 на Наредба № 3 за минималните изисквания за безопасност и опазване на здравето на работещите при използване на личните предпазни средства на работното място;

3. Възлага на длъжностно лице координацията и контрола по осигуряването на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

4. Директорът определя със заповед длъжностно лице, съгласно чл. 2 от Наредба № РД-07-2 от 16.12.2009 г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, като му осигурява подходящо обучение.

5. Изисква и осигурява извършването на медицински преглед на учениците преди постъпването им в училище. Организира заедно с медицинските лица провеждането на всички видове здравни мероприятия и поддържането на реда и хигиената в сградата и двора.

6. Осигурява и упражнява контрол по прилагане и спазване на изискванията за провеждане на инструктажите и обучението на Безопасност и хигиена на труда (**БХТ**) и Противопожарна охрана (**ПО**).

7. Осигурява средства за мероприятия по охрана на труда.

8. Периодично осигурява щателен преглед на състоянието на сградата, като особено внимание се обръща на обезопасяването на електрическите инсталации, изискванията по хигиената на труда, закрепване на врати и прозорци и др.

9. Осъществява взаимодействие и координация с органите на министерствата и местните органи на държавната власт в дейността си по осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

10. Организира дейността и отговаря за пожарообезопасяването чрез спазване на действащите норми, правилници, наредби и предписания за предотвратяването и ликвидирането на аварии и пожари.

11. Осигурява необходимото противопожарно оборудване, определя пътищата за евакуация, отговаря за правилната експлоатация на отоплителната и електрическата инсталация;

12. Осигурява изготвянето на инструкции за спазване на всички правила за пожаробезопасност при провеждане в сградата на празненства и други масови прояви,

13. Подава годишна декларация по чл.15 от ЗЗБУТ в териториалната дирекция "Инспекция по труда" по адреса на регистрация в срок до 30 април на следващата година.

Чл. 12. Задължения за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд на лицето, осъществяващо координация и контрол по осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд:

А. Осъществява от името на директора координация в работата за осигуряване на безопасни и здравословни условия за труд за щатния персонал и учениците.

1. Провежда начален инструктаж и инструктаж на работното място по БХТ и ПО с:
 - а) всички ново постъпващи в учебното заведение служители и работници преди допускането им до работа;
 - б) работници и служители, изпратени временно на работа.
2. Провежда периодичен инструктаж на учителите, работниците и служителите в началото на всяка учебна година.
3. Оказва помощ и упражнява контрол за правилното провеждане на началния инструктаж, инструктажа на работното място и периодичния и инструктаж на учащите се.
4. Организира и участва в разработването на инструкции за безопасна работа в работилници, кабинети, лаборатории.
5. Участва заедно с медицинското лице в извършването на периодичен контрол за санитарно-хигиенно състояние във всички помещения.
6. Води ревизионната книга за вписване на констатации и предписания на контролните органи по охрана на труда.
7. Разследва причините за станали трудови злополуки и води книгата за регистриране на актовете за тях.
8. Участва в проверките извършвани от контролните органи.
9. Извършва проверки по БХТ и ПО на всички работни места, съставя протоколи с констатациите, с които запознава директора, като изготвя и заповед с конкретни мерки за отстраняване на констатираните нарушения. Периодично информира директора за състоянието на условията на възпитание, обучение и труд и за хода на изпълнението на поставените задачи.

В. Осъществява връзка с регионалните органи по Главна инспекция по труда, МЗ и МВР относно цялостната организация на работа по БХТ и ПО в учебното заведение.

1. Контролира спазване на изискванията по нормативните документи, свързани с осигуряване на специална защита на учениците под 18 годишна възраст.
2. Следи и се грижи за наличността и изправността на противопожарните съоръжения, организира провеждането на противопожарна подготовка на работниците и служителите и обучение за противопожарни знания на учащите; следи за състоянието на проходите за евакуация.
3. Изпълнява и всички други задължения по БХТ и ПО предвидени в нормативните документи за длъжността.

Чл. 13. Задължения за осигуряване на безопасни и здравословни условия на възпитание, обучение и труд на лицата, заемащи учителска длъжност при обучението в кабинет:

1. Да изиска, устрои и обзаведе кабинета в пълно съответствие с изискванията на БХТ и ПО.
2. В началото на срока преди започване на обучението в кабинета, учителят да проведе необходимия инструктаж на работното място по БХТ и ПО с учениците, като попълва пълно и точно всички графи в инструктажната книга.

3. През време на работа в кабинета да наблюдава и следи постоянно за действията на учениците и състоянието на ползваните уреди и материали.

4. Да включва и изключва работните ел. табла и контакти само след съблюдаване на мерките за сигурност.

5. При злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на първа медицинска помощ и да съобщи за това на директора.

Чл. 14. Задължения на учителят по физическо възпитание и спорт:

1. Ежедневно, преди започване на занятията да извършва оглед на състоянието на всички уреди и съоръжения, които се ползват. Да полага грижи за поддържането им в добро състояние.

2. Да поддържа ред и последователност при изпълнението на упражненията, особено тези, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и крият опасност от сблъсквания, падания, разсейване на вниманието или уплаха.

3. Да следи за физическото и психическото състояние на учениците и при наличие на отклонение, да не изисква изпълнение на трудни елементи.

4. По време на часовете да не остава учениците без пряко наблюдение.

5. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на първа медицинска помощ и да уведоми директора.

6. Не се разрешава пребиваването на ученици от няколко класа на едно и също място.

Чл. 15. Задължения за осигуряване на безопасни и здравословни условия на възпитание, обучение и труд на лицата, заемачи учителска длъжност при обучението по учебна и производствена практика:

1. Да извършва, по утвърдена програма, необходимия инструктаж на работното място по безопасност и здраве при работа с учащите, преди започване на учебната за срока практика и да го регистрира в книгата за инструктаж, като попълва точно и пълно всички графи. Да провежда ежедневен инструктаж преди всяко учебно занятие.

2. Да изисква от ръководството на ПГС „П.Пенев“ за всяка машина, съоръжение и работно място инструкция за безопасна работа, която да окачи на видно и удобно за четене място близо до машината.

3. Да запознава учениците с устройството на машините и изискванията за тяхното обезопасяване. Да разглежда с тях съдържанието на всяка от инструкциите за безопасна работа. Особено внимание да обръща за поведението, което трябва да имат по време на практиката, техните задължения, какво и как да работят, кое им е позволено и кое не, какво е строго забранено.

4. Да обучава и възпитава учениците на правилна и безопасна работа, както и да ги инструктира отново при смяна на работното място.

5. Преди започване на часа по учебна практика, внимателно да проверява състоянието на машините и съоръженията, блокиращите и сигнални устройства, пускови и спиращи механизми, състоянието на режещите и други инструменти, наличието и закрепването на предпазните капаци и екрани, електрообезопасяването и други.

6. Да сключва и изключва машините от електрическата мрежа при съблюдаване на мерките за сигурност.

7. През време на провеждане на практиката, да наблюдава и следи постоянно за работата на машините, съоръженията, апаратите и при забелязване на най-малки неизправности по тях, незабавно да ги изключва от действие.

8. Да проявява възискателност към всеки за спазване на правилата изискванията за безопасна работа, за използване на работното и специалното облекло и ЛПС, заемане на правилна и ергономична стойка.

9. Да знае всеки момент местопребиваването на всеки ученик от поверената му група и каква работа извършва.

10. Постоянно да наблюдава как работи всеки и в случай при нарушаване на правилата, да взема съответни мерки, включително и отстраняване от практика. Да не допуска в помещението ученик без работно облекло или да работи без да ползва необходимите ЛПС.

11. Да запознава учениците с възможните последици в случай при неспазване на изискванията за безопасна работа или при работа с неизправна и небезопасна машина, инструмент и т.н.

12. Да дава ясни и недвусмислени нареждания, които не противоречат на действащите правилници по БТ и други нормативни документи.

13. Да следи и осигурява спазването на режима за работа и почивка.

14. Да създава навици в учениците сами, преди започване (и през време) на работа, внимателно да оглеждат работното си място и машината, като при забелязване на неизправности да го уведомят.

15. Да не възлага на учениците несвойствени за тях задачи, като особено строго съблюдава за физическото натоварване на всеки.

16. При злополука да взема спешно необходимите мерки за оказване медицинска помощ и да съобщава на директора на ПГС "П.Пенев".

17. Да не допуска оставане на ученици в помещението за обучение по практика без присъствие и наблюдение от учител.

Чл.16.Задължения на класния ръководител:

1. да извършват необходимия начален инструктаж на новопостъпилите ученици и периодичен инструктаж на учениците след всяка ваканция, определена със заповед на министъра на образованието и науката;

2. преди провеждане на екскурзии и дейности извън училището да инструктират учениците за основните правила с цел да бъде осигурено безопасното им осъществяване;

3. да вписват проведения с учениците инструктаж в Книга за инструктажите.

Чл. 17. Задължения на учениците:

1. Да изслушват внимателно инструктажите и всички други форми на обучение по БХТ и ПО, които се провеждат от учителите по практика, по физическо възпитание, от завеждащите кабинети, от класните ръководители, както и инструктажа, провеждан във фирмата преди започване на учебната или производствената практика.

2. Да се разписват в книгите за инструктаж в училището и във фирмата, с което удостоверяват, че са им известни правилата и изискванията за безопасност на труда и се задължават стриктно да ги спазват.

3. Да спазват установеното време за учебна и производствена практика.

4. Строго да спазват разпоредбите по БХТ и ПО и правилата за вътрешния ред и поведение в училище и във фирмата, като изпълняват дадените им указания в това направление. Да поддържа образец ред и чистота на работното си място.

5. Да ползват задължително обикновеното и специално работно облекло и ЛПС, в зависимост от работата, която изпълняват.

6. Да познават устройството и действието на машините и съоръженията, на инсталациите, приборите и механизмите, с които ще работят и да спазват всички специфични изисквания от инструкциите за безопасна работа с тях.

7. Преди започване на работа да огледат внимателно работното си място и при забелязване на най-малки неизправности или несъответствия, веднага да уведомят учителя.

Преди да напуснат работните си места да предадат инструментите си почистени и в пълна изправност. При злополука веднага да съобщават на учителя си, за да се вземат бързи мерки за оказване на необходимата помощ на пострадалия.

8. На учениците строго е забранено:

а) самоволно да извършват работа, която не им е възлагана, да напускат или сменят работното си място, да заемат работни или измерителни уреди и инструменти от съучениците си, да се пресягат през работните машини, да разговарят, когато работят;

б) да извършват поправки на електрически уреди, инструменти, ел. инсталации, работни машини, съоръжения, приспособления и др.

в) облягане и сядане върху предпазните капаци на машините, огражденията за обезопасяване, на подредените за обработка или обработени детайли;

г) да разхвърлят безразборно обработените предмети около мястото на работа;

д) да пушат, употребяват алкохол, да играят карти в училищната сграда, двора на училището и района около училище и учебните работилници.

9. При подаден сигнал за аварийна ситуация да напуснат по най-бързия начин, без паника учебната сграда или работилница.

10. При придвижване от дома до училище и обратно се задължават стриктно да спазват правилата за движение по пътищата. Особено внимателни да бъдат при пресичане на бул. „Македония“

11. При установяване в учебна стая или работилница на нередности и повреди незабавно уведомяват учителя.

12. Не се допуска качване по прозорци, навеждане през тях, хвърляне на отпадъци или други предмети.

13. Забранено е внасянето в училище на ножчета, приспособления за игри с остри предмети и използването им.

14. Забранява се консумирането на закуски в сградата на училището.

15. Не се допуска игра с топки и други спортни пособия в класните стаи и коридорите, пързаянето по мозайката и парпетите.

16. С цел осигуряване на пожарна безопасност, учениците са длъжни стриктно да спазват противопожарните правила в училище. При възникване на пожар да спазват указанията на учителя.

17. По време на учебни и извънкласни дейности извън сградата на училището, учениците изпълняват указанията на учителите, които ги придружават, като предварително са запознават и разписват за проведения инструктаж.

18. В случай на насилие, ПТП и други, при които има пострадали ученици, веднага се уведомява директора, независимо от времето и мястото на събитието.

19. На освободените от часовете по физическо възпитание не се разрешава да напускат сградата на училището.

Чл. 18. Задължения на работниците и служителите:

1. При постъпване на работа да не започват изпълнението на трудовите си задължения, преди провеждането на начален инструктаж по БХТ и ПО.

2. При изпълнение на конкретна трудова дейност стриктно да спазват изискванията за безопасна работа, да използват работно облекло, специално работно облекло и ЛПС.

3. Да изслушват периодичните инструктажи, провеждани от лицето, назначено от директора за координация и контрол по осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд.

4. Преди началото на учебните занятия всички класни стаи, кабинети, учителска стая и канцеларии задължително се почистват и проветряват.

5. Класните стаи и кабинетите задължително се почистват през голямото междучасие – проветряват се и се забърсват с дезинфектант.

6. Хигиенистите се грижат за ежедневната хигиена в сградата, отговарят за затварянето на крановете на чешмите и проверка на осветлението, след приключване на смяната обхождат цялата сграда, затварят всички врати и прозорци, изгасят осветлението.

7. Домакинът на училището следи за наличността и изправността на противопожарните съоръжения. Не допуска използването им за никакви други цели, освен при нужда за гасене на запалване или пожар. Следи за състоянието на проходите за евакуация, осигурява почистването на снега по проходите към училище.

8. Общият работник своевременно ремонтира врати, прозорци, при необходимост действа с противопожарните съоръжения. При силни течове на вода в сградата спира с централния кран водоснабдяването и информира ръководството.

9. Портиерът осигурява пропускателен режим, съгласно заповед на директора. Не допуска влизането на външни лица, които нарушават учебния процес. Не допуска влизането и паркирането на превозни средства в двора на училището, освен за товаро-разтоварни работи. Отговаря за поддържането на свободни коридори по пътя на аварийните изходи. При аварийна ситуация изключва централното ел. захранване.

10. Всички работещи в ПГС са длъжни да полагат изключителни грижи за опазване живота и здравето на учениците. При констатиране на повреди или ситуации, застрашаващи живота и здравето им, са длъжни незабавно да алармират директора.

11. Преди началото на учебните занятия по време на отоплителния сезон огнярят всяка сутрин проверява състоянието на радиаторите в училищната сграда, а при констатирани нередности незабавно уведомява училищното ръководство.

РАЗДЕЛ III

УСЛОВИЯ ЗА БЕЗОПАСНО ПРОВЕЖДАНЕ НА ВЪЗПИТАНИЕТО, ОБУЧЕНИЕТО И ТРУДОВАТА ДЕЙНОСТ:

Чл.19. Към всички помещения, съоръжения и водоизточници трябва да има по всяко време свободен достъп.

Пътищата, проходите и входовете да бъдат в изправност, свободни от материали, а през зимата почиствени от сняг.

1. Евакуационните пътища и изходи трябва да бъдат устроени и поддържани съобразно изискванията на противопожарните и строително-технически норми.

2. В класните стаи чиновите да бъдат разположени така, че изходите да бъдат свободни.

3. На територията на училището да се поддържа чистота. Всички горими отпадъци и смет да се изнасят своевременно.

4. Персоналът на училището да бъде запознат с правилата на ПО и начините за ползване на наличните средства за гасене на пожар.

5. Не се разрешава използването на отоплителни печки, освен на разрешените със заповед на директора места.

6. Дежурството на учителите в двора на училището и по коридорите да се извършва при стриктно спазване на графика за дежурство и системата, описана в правилника за вътрешния ред.

7. Категорично се забранява освобождаването на ученици от часове, както и пускането им преди края на часа, без знанието на родителя и директора.

8. Ежемесечно да се извършва проверка на изправността на електрическата инсталация, отоплителната система, противопожарните уреди и инсталации; ежеседмично на всички видове съоръжения и уреди за игра и спорт на откритите площадки, както и на оборудването в кабинети и работилници.

РАЗДЕЛ IV

ХИГИЕННИ И ЗДРАВΟΣЛОВНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РАБОТНИТЕ МЕСТА:

Чл.20. Общи изисквания:

Учебните кабинети трябва да отговарят на санитарно-хигиенните изисквания по отделните фактори – микроклимат, осветление (естествено и изкуствено), вредни вещества, шум, вибрации, лъчения и други.

Чл.21. Микроклимат – температура, влажност и скорост на въздуха. Отопление и вентилация.

1. Хигиенните изисквания към микроклиматичните параметри на въздуха в работните помещения да отговарят на БДС 14776-87.

2. Да се спазват оптималните норми на работните места за температура и скорост на въздуха в зависимост от категорията работа и периода на годината.

3. Когато поради технически или други причини не е възможно да се осигуряват оптималните норми, да се спазват допустимите норми за:

- Температура и скорост на въздуха през студения период за относителната влажност на въздуха на постоянните работни места между 30 и 75 % от скоростта на въздуха на постоянните работни места през топлия период

4. Необходимо е да се поддържа постоянна температура в работните помещения с помощта на отоплителни тела, които не трябва да влошават микроклимата.

5. По време на учебните часове през зимните месеци в класните стаи и кабинети температурата трябва да бъде не по-малко от 18 градуса.

Чл.22. Естествено и изкуствено осветление:

1. Всички помещения, независимо от времето на пребиваване в тях, трябва да бъдат осигурени с естествено осветление.

2. Помещенията, в които е обективно доказана невъзможността да се осигурят нормите за естествено осветление, трябва да се осветяват през деня със смесено осветление.

3. Естественото осветление трябва да бъде странично, горно или комбинирано и да осигурява хигиенните изисквания съобразно БДС 1786-84.

4. Аварийното и евакуационното осветление трябва да се захранват от независим източник на напрежение или да се превключват автоматично към него при внезапно изключване на работното осветление.

5. Да се спазват отрасловите норми за изкуствена осветеност на работната повърхнина в лука, както следва:

- класни стаи и учебни кабинети в средата на дъската 500 Lx, на работните маси и чинове 300 Lx;
- административни помещения 400 Lx;

Чл.23.Санитарно-битово осигуряване:

1. Територията на училището и дворните площи да се поддържат чисти, а отпадъците да се събират на определените за целта места.
2. За осигуряване на личната хигиена на работниците и служителите да се осигурят санитарно-битови помещения.
3. Да се спазва от всички педагогически, непедagogически персонал и ученици, въведеният режим за труд и почивка.
4. Кабинетът на медицинския специалист да бъде обзаведен и оборудван с необходимите средства и медикаменти за оказване на първа помощ.
5. Условия за санитарно-битово и медицинско обслужване на педагогическия и непедagogическия персонал и на учениците съобразно санитарните норми и изисквания се осигуряват от директора на учебното заведение.

Чл.24.Водоснабдяване и канализация:

1. Училищната сграда да бъде осигурена с необходимите количества вода за хигиенни-санитарни, питейно-битови и противопожарни нужди.
2. Да се поддържат в изправност водопроводната инсталация и канализационната система.

Чл.25.Карти за условията на труд:

1. Да се извърши оценка за условията на труд, като същите се определят чрез данните от съществуващи паспорти на условията на труд и от други измервания и оценки, с давност не по-голяма от 3 години и да се извършват от специализирани лаборатории.
2. Контролът по измерването на елементите от условията на труд се осъществява от контролните органи на МЗ и МТСП.
3. За всяко работно място, работна зона на учениците да се състави карта за условията на труд с параметрите на работната среда според Наредбата за комплексното оценяване на условията на труд, утвърдена с ПМС № 163/91г. и Наредба № 15/10.08.84г. на МНЗ и МНП (Обн. ДВ. бр.16 от 27 Февруари 1987г., изм. ДВ. бр.65 от 9 Август 1991г., изм. ДВ. бр.102 от 13 Декември 1994г., изм. ДВ. бр.78 от 30 Септември 2005г.).

Чл.26.Работно облекло и предпазни средства:

1. Предпазните средства и работното облекло се осигуряват съгласно реда и изискванията, определени в нормативните актове и се ползват само по предназначението им в работното време.
2. Изготвя се и се утвърждава списък на работните места и видовете работа, за които са необходими предпазни средства и работно облекло, като се определя видът, срокът на износването и условията на ползването им.
3. Разходите по доставката и поддържането на работното облекло и предпазните средства са за сметка на работодателя и от бюджета на учебното заведение.
4. До началото на всяка учебна година комисия, назначена със заповед на директора, проверява наличието, състоянието и годността на личните предпазни средства.
5. Да се поставят, където е необходимо, предупредителни знаци и надписи.

РАЗДЕЛ V

ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ

Чл.27. За трудови злополуки се считат всички травматични увреждания, станали по време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и всяко увреждане на здравословното състояние, настъпило в резултат на изпълняваните трудови задължения.

Чл.28. Регистрират се всички трудови злополуки, които са станали с работници или служители и са предизвикали загубване на работоспособност за един или повече дни.

Чл.29. За всяка трудова злополука самият пострадад или най-близкият свидетел на злополуката незабавно уведомява училищния директор.

Чл.30. Трудовата злополука се установява от директора на учебното заведение с акт в тридневен срок, считано от деня на злополуката, а професионалното заболяване – в тридневен срок от неговото констатиране от съответните здравни органи.

Чл.31. Директорът на учебното заведение организира регистрирането, отчитането и анализирането на трудовите злополуки и професионални заболявания по установения в Република България ред.

Чл.32. Училищният директор незабавно уведомява РУО на МОН, регионалните инспекции по труда, органите на МВР, прокуратурата и Гражданска защита в случаите на тежки или със смъртен изход трудови злополуки и тежки аварии.

Чл.33. Мерки за предотвратяване на трудовите злополуки и на общите и професионални заболявания се вземат от училищния директор.

РАЗДЕЛ VI

ВИДОВЕ ИНСТРУКТАЖИ НА СЛУЖИТЕЛИ, РАБОТНИЦИ И УЧЕНИЦИ ПО БЕЗОПАСНОСТ, ХИГИЕНА НА ТРУДА, ПОЖАРОГАСИТЕЛНА И СПАСИТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Чл.34.(1) Работодателят с писмена заповед в зависимост от характера на изпълняваната работа, конкретните условия и съществуващия професионален риск създава организация за цялостното прилагане на Наредба № РД 07-02 от 16.12.2009 година, като определя видовете инструктажи, техният обхват, продължителност, тематика и програми, както и длъжностните лица, които ще ги провеждат, като се спазва Наредба № Із-2377 от 15 септември 2011 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите (Изм., ДВ, бр. 30 от 2013 г.) Държавните органи, юридическите лица и гражданите (собствениците, ползвателите, ръководителите, работещите и временно пребиваващите на обектите лица) са длъжни да спазват изискванията на тази наредба.

(2) Инструктажите се провеждат от длъжностни лица с техническо или друго образование и съответен производствен опит.

(3) Инструктажите по пожарна безопасност се провеждат от длъжностно лице, определено в ал.2.

(4) Инструктажи се провеждат и с командировани работници и служители, с лица, приети за обучение или за повишаване на квалификацията и при производствена практика.

(5) Провежданите инструктажи се документират в Книга за инструктаж /Приложение 1, 2 и 3/ **(6)** Не се допускат до работа лица, които не са инструктирани.

Чл.35.(1) Целта на началния инструктаж е лицата, които постъпват на работа, да бъдат запознати с основните правила и изисквания по безопасност, хигиена на труда и пожарна безопасност на територията на обекта, с вида и характера на извършваната работа и възможните рискове, както и с изискванията към тяхното поведение с оглед запазване на здравето и живота им.

(2) Началният инструктаж се провежда с: - новоназначени работници и служители. - учащи и лица на производствена практика. - работници и служители от други предприятия, които ще работят или пребивават на територията на училището.

Чл.36. Началният инструктаж на работниците и служителите се провежда индивидуално или групово в деня на постъпване на работа. Инструктажът на учениците се извършва от учителят по съответния предмет. Документирането се извършва в Книга на инструктажа.

Чл.37. Продължителността на началния инструктаж се определя в зависимост от степента на условията на риск и характера на работата.

Чл.38. Провелият началния инструктаж издава служебна бележка, която се съхранява в личното досие на работника или служителя.

Чл.39. Инструктажът на работното място е практическо запознаване на работника, служителя и ученика с конкретните изисквания за безопасното изпълнение на трудовата дейност и се провежда на работното място, преди да му бъде възложена самостоятелна работа.

Чл.40.(1) На работниците, служителите и учениците, работата на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на машини и други технически съоръжения или са заети в дейности, създаващи опасност за здравето и живота на хора, независимо от тяхната подготовка, образование, квалификация и трудов стаж по същата или друга професия, инструктажът на работното място се допълва(съвместява) с обучение за безопасните методи на работа.

(2) Работниците и служителите по ал.1 се допускат до самостоятелна работа само след успешно положен изпит за безопасните методи на работа.

(3) Работните места, при които на работниците и служителите ще се провежда обучение и изпит, се определят със заповед на работодателя, с която се регламентиран тематиката, продължителността на обучението, обучаващите лица и формата на изпита. Изпитният протокол се съхранява в досието на работника или служителя.

Чл.41. Инструктажът и обучението на работното място се провеждат на основата на действащите правила, норми и изисквания и утвърдените от работодателя правила и инструкции за безопасна работа, като тематиката и продължителността им се съобразяват и с всички други изисквания, регламентиранни в специфичните за дадената дейност или вид работа нормативни актове.

Чл.42. Инструктажът на работното място се провежда както следва:

1. Педагогически и непедagogически персонал - едновременно с провеждането на началния инструктаж.

2. Ученици - в началото на лабораторна, учебна, производствена практика и в първия учебен час по общообразователни учебни предмети, свързани с практически дейности.

3. Лица от други организации - преди започване на съответната дейност.

4. Мястото на провеждане на инструктажа е: лаборатории, работилници, производствени участъци, кабинети по физика, химия, биология и други, при работа с електрически ток и с вредни и опасни за здравето вещества.

Чл.43.(1) Инструктажът на работното място приключва, след като работодателят, разрешаващ самостоятелна работа се убеди, че работещият познава правилата за безопасен и здравословен труд за извършваната от него дейност.

(2) Допускането на инструктираният работник или служител до самостоятелна работа се удостоверява с подписа на ръководителя в книгата за инструктажи.

Чл.44.(1) Периодичният инструктаж има за цел да поддържа и допълва знанията на работещите по безопасност, хигиена на труда и пожарна безопасност.

(2) Периодичният инструктаж се провежда: - за непедагогически персонал - не по-рядко от един път на три месеца; - за педагогически персонал и учениците - три пъти през годината в случаите, когато учебния процес се провежда целогодишно в един и същи кабинет, лаборатория, работилница: 1 ви - със започването на първия учебен срок; 2 ри - след приключване на Коледната ваканция; 3 ти - след приключване на Пролетната ваканция Документирането се извършва в Книгата за инструктаж.

(3) Основа за провеждане на периодичния инструктаж са правилата, нормите и изискванията по безопасност, хигиена на труда и пожарна безопасност, отнасящи се за дадената професия, работно място или дейност.

Чл.45.(1) Извънреден инструктаж се провежда:

1. След всяка смъртна, тежка, аварийна трудова злополука, пожар, промишлена авария и природно бедствие.

2. При констатирани груби нарушения на нормите и изискванията по безопасността, хигиената на труда и пожарна безопасност.

3. По нареждане на контролен орган.

4. В условията на COVID – 19.

(2) Тематиката на извънредния инструктаж се определя в зависимост от причината, която е наложила неговото провеждане.

Чл.46. По преценка на работодателя или прекия ръководител при организиране на ремонти или други дейности с участие на работници и специалисти с различни професии и квалификация, както и при работи, изискващи специфични мерки за безопасност и противопожарна охрана, преди започване изпълнението на задачите на работещите се провежда извънреден инструктаж.

Чл.47. Извънреден инструктаж се провежда с работещи, отсъствали от работа повече от 45 дни, независимо от причините, след завръщането им на работа, преди да започнат да изпълняват преките си задължения.

Чл.48. Документирането на инструктажа се извършва в Книга за инструктаж .

РАЗДЕЛ VII

ПРОТИВОПОЖАРНИ ИЗИСКВАНИЯ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА МАСОВИ МЕРОПРИЯТИЯ

Чл.49.(1) При организиране на масови мероприятия: тържества, състезания, спектакли и др. на територията на училището или извън него се спазва Наредба № 1з2377от 15 септември 2011 г.и изм. от 2013 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите:

1. Организаторите на мероприятието се задължават преди започването му да проверят помещението, запасните изходи и осигурителните средства за гасене;

2. През време на провеждане на мероприятието при учениците трябва да присъства дежурен учител, инструктиран за правилата на противопожарна охрана и за правилата за евакуация на учениците в случай на бедствие, пожар или авария;

3. При провеждане на масови мероприятия е забранено: - да се загасява напълно светлината в помещението; - произвеждането на светлинни ефекти с използване на химически вещества, които могат да причинят пожар

(2) При провеждане на новогодишни тържества е забранено:

1. поставяне на елхата на разстояние по-малко от 1 метър от стената;

2. поставяне на елхата в положение, затрудняващо излизането от помещението;

3. украсяването на елхата с играчки и памук, непропити с огнезащитни състави;

4. използването на свещи, бенгалски огън и други подобни запалителни материали

РАЗДЕЛ VIII

ЗДРАВНИ ИЗИСКВАНИЯ ПРИ ИЗГОТВЯНЕ И СПАЗВАНЕ НА СЕДМИЧНИТЕ УЧЕБНИ РАЗПИСАНИЯ /Наредба №10 от 19.06.2014 г. за здравните изисквания при изготвяне на седмичните учебни разписания/

Чл.50. Часът за спортни дейности се включват в седмичното разписание на учебните занятия извън броя на задължителните учебни часове.

Чл.51.(1) Директорът на училището назначава със заповед комисия за изготвянето на седмичните учебни разписания.

(2) В комисията задължително участва медицинският специалист от здравния кабинет в училището.

(3) Седмичните учебни разписания за всеки учебен срок се утвърждават от директора на училището не по-късно от 3 дни преди започването му. Утвърденото от директора на училището седмично учебно разписание се представя в съответната регионална здравна инспекция (РЗИ) до 10 дни след началото на първия, съответно на втория учебен срок, и до 5 дни след всяка промяна на седмичното учебно разписание, като учебните предмети се посочват с пълното им наименование, без кодове и без имената на учителите.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Термини и определения по охрана на труда

Индивидуално работно място- място, предназначено за работа на едно лице.

Постоянно работно място- работното място, където се намират работещите през по-голямата част от работното време.

Категория работа- работа според енергоразхода на организма.

Оптимална норма за вредност- най-благоприятната, най-подходящата стойност.

Допустима норма за вредност- стойност, до която не се предизвиква заболяване или отклонение в здравното състояние на работещите в хода на трудовата им дейност.

Вредни вещества- вещества, които постъпили в организма макар и в минимални количества, могат да доведат до различни по степен функционални разстройства или увреждания на тъкани или органи.

Пределно допустими концентрации- на дадено вредно вещество във въздуха на работната среда е най-високата допустима концентрация, която не предизвиква заболявания или отклонения в здравното състояние.

Охрана на труда- система от нормативни актове и съответстващите им социално-икономически, организационни, технически и хигиенни мероприятия и средства, които осигуряват безопасността, запазването на здравето и работоспособността в процеса на труда.

Условия на труд- съвкупност от фактори на производствената среда, оказващи влияние на здравето и работоспособността на човека.

Безопасни и здравословни условия на възпитание, обучение и труд- обхваща както материални, така и нематериални условия, които предотвратяват и отстраняват вредното въздействие в работната среда при реализиране на трудовата дейност:

- материалните условия на възпитание, обучение и труд са безопасни, когато позволяват учебният и трудовият процес да се осъществи така, че да бъде опазен физически човекът от вредното външно

въздействие върху него, а здравословни, ако позволяват нормално функциониране на човешкия организъм при пребиваване в работна среда;

- нематериалните условия, към тях се отнасят инструктажът, обучението, дисциплината, квалификацията, правоспособност, умения, опит, възможност и други.

Безопасност на труда- състояние на условията на труд, при които е изключено въздействието на опасни и вредни производствени фактори върху работещите.

Техника на безопасност- система от организационни и технически мероприятия и средства, които предотвратяват въздействието на опасни производствени фактори върху работещите.

Изисквания за безопасност на труда- изисквания, определени в нормативните актове, нормативно-техническата документация, правила или инструкции, изпълнението на които осигурява безопасността на работещите.

Професионално заболяване- заболяване, причинено от въздействието на вредни условия на труд.

Работодател- по смисъла на тази наредба е директорът на учебното заведение.

Длъжностно лице- е работник или служител, на когото е възложено да упражнява ръководство на трудовия процес /учебно-възпитателния/ в учебното заведение.

Електрическа уредба- съвкупност от технологично комплектувани и монтирани електрически машини, съоръжения и апарати или част от тях за производство, преобразуване, предаване, разпределение и консумиране на електрическа енергия.

РАЗДЕЛ IX

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Настоящият правилник е приет на заседание на Педагогически съвет с протокол №1 от 12.09.2023 година и влиза в сила от началото на учебната 2023 / 2024 година.

2. За осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училище е задължително спазването на настоящия правилник, както и на Наредба № 7 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при изпълнение на работното оборудване (Обн. ДВ. бр.88 от 8 Октомври 1999г., изм. ДВ. бр.48 от 13 Юни 2000г., изм. ДВ. бр.43 от 13 Май 2003г., изм. ДВ. бр.37 от 4 Май 2004г., изм. ДВ. бр.88 от 8 Октомври 2004г., изм. ДВ. бр.40 от 18 Април 2008г., изм. и доп. ДВ. бр.24 от 12 Март 2013г., изм. ДВ. бр.95 от 29 Ноември 2016г.)

3. Контролът по спазването на правилника се осъществява от директора на учебното заведение.